

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Прев 791/2022
29.06.2022. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Татјане Матковић Стефановић, председника већа, Татјане Миљуш, Јасмине Стаменковић, Драгане Маринковић и Иване Рађеновић, чланова већа, по тужби тужиоца DIFFER GROUP ДОО Чачак, чији је пуномоћник Милош Корићанин, адвокат у ..., против тужене HALKBANK АД Београд, чији је пуномоћник Јелена Мустечић, адвокат у ..., ради утврђења ништавости и исплате стеченог без основа, вредност предмета спора 41.250,00 динара, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Привредног апелационог суда 11Пж 5410/21 од 27.01.2022. године, у седници већа одржаној дана 29. јуна 2022. године, донео је

РЕШЕЊЕ

НЕ ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о ревизији тужене изјављеној против пресуде Привредног апелационог суда 11Пж 5410/21 од 27.01.2022. године, као изузетно дозвољеној.

ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољена ревизија тужене, изјављена против пресуде Привредног апелационог суда 11Пж 5410/21 од 27.01.2022. године.

Образложење

Пресудом Привредног суда у Чачку 2П 245/2020 од 19.04.2021. године, у ставу првом изреке усвојен је тужбени захтев тужиоца, па је утврђено да је одредба уговора о кредиту број ... закљученог дана 22.05.2009. године између тужиоца и тужене, и то: одредба чл.3. ст. 2. уговора који гласи: „накнада за обраду и реализацију захтева за одобравање кредита и контролу коришћења износи 1,50% једнократно од износа одобреног кредита, према Тарифи накнада за услуге по пословима са правним лицима. Обрачун накнаде врши се даном првог коришћења кредита и доспева за плаћање одмах“, ништава тако да не производи дејство од дана закључења уговора; у ставу другом изреке обавезана је тужена да тужиоцу исплати износ од 11.250,00 динара са законском затезном каматом почев од 23.05.2009. године па до исплате; у ставу трећем изреке усвојен је тужбени захтев тужиоца, па је утврђено да је одредба уговора о кредиту број ..., закљученог дана 14.08.2009. године између тужиоца и тужене, и то: одредба чл.3. ст. 2. уговора који гласи: „накнада за обраду и реализацију захтева за одобравање кредита и контролу коришћења износи 1,50% једнократно од износа одобреног кредита, према Тарифи накнада за услуге по пословима са правним лицима. Обрачун накнаде врши се даном првог коришћења кредита и доспева за плаћање одмах“, ништава тако да не производи дејство од дана закључења уговора; у ставу четвртом изреке обавезана је

тужена да тужиоцу исплати износ од 15.000,00 динара са законском затезном каматом почев од 15.08.2009. године до исплате: у ставу петом изреке усвојен је тужбени захтев тужиоца, па је утврђено да је одредба уговора о кредиту број ... закљученог дана 12.02.2010. године између тужиоца и тужене, и то: одредба чл.3. ст. 2. уговора који гласи: „накнада за обраду и реализацију захтева за одобравање кредита и контролу коришћења износи 1,50% једнократно од износа одобреног кредита, према Тарифи накнада за услуге по пословима са правним лицима. Обрачун накнаде врши се даном првог коришћења кредита и доспева за плаћање одмах“, ништава тако да не производи дејство од дана закључења уговора; у ставу шестом изреке обавезана је тужена да тужиоцу исплати износ од 15.000,00 динара са законском затезном каматом почев од 13.02.2010. године па до исплате; у ставу седмом изреке обавезана је тужена да тужиоцу на име трошкова поступка плати износ од 61.050,00 динара.

Пресудом Привредног апелационог суда 11Пж 5410/21 од 27.01.2022. године, одбијене су жалба тужиоца и тужене као неосноване и потврђена наведена првостепена пресуда, те су одбијени захтеви тужиоца и тужене за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против другостепене пресуде тужена изјављује ревизију, због погрешне примене материјалног права, позивајући се на одредбу члана 404. Закона о парничном поступку.

Оцењујући испуњеност услова за дозвољеност ревизије тужене, изјављене на основу члана 404. ЗПП ("Службени гласник РС" бр. 72/11...18/20), Врховни касациони суд је нашао да у овој врсти спора не постоји потреба за уједначавањем судске праксе. Према разлозима изнетим у образложењу, побијаном пресудом није одступљено од судске праксе. Изражено становиште другостепеног суда о разлозима ништавости одредбе уговора о кредиту у складу је са правним ставом усвојеним на седници Грађанског одељења Врховног касационог суда, одржаној 22.05.2018. године и његовом допуном усвојеном на седници Грађанског одељења Врховног касационог суда, одржаној 16.09.2021. године. Наведеним правним ставом изречено је да банка има право на наплату трошкова и накнада банкарских услуга, па одредба уговора о кредиту којом се корисник кредита обавезује да банци плати трошкове или накнаду за обраду кредитног захтева није ништава под условом да је уговору претходила понуда банке са садржаним јасним и недвосмисленим подацима о трошковима кредита. Трошкови, или накнаде, које банка обрачунава приликом одобравања кредита или који су познати на дан обрачуна и које банка обрачунава клијенту у току реализације кредита могу бити посебно исказани у уговору о кредиту као обавеза корисника кредита, било у процентуалном износу или у апсолутној вредности, али услов је да закључењу уговора претходи понуда банке у којој је одређена обавеза плаћања тако јасно и недвосмислено да корисник кредита ниједног тренутка не буде доведен у заблуду о којим трошковима, или накнадама је реч. У ситуацији у којој нема доказа да је тужена поступила на описани начин и да је тужиоцу као кориснику кредита доставила понуду са прописаном садржином, то представља њену несавесност која води ништавости имовинског права уговореног таквим поступањем у сопствену корист, због чега нема повреде правног става Врховног касационог суда. Такође, у конкретном случају, према разлозима ревизије нема потребе за разматрањем правног питања од општег интереса или правног питања у интересу равноправности грађана, као ни потребе за новим тумачењем права.

Без утицаја на дозвољеност ревизије је позивање тужене на допуњен правни став усвојен на седници Грађанског одељења Врховног касационог суда од 16.09.2021. године, из разлога што је ништавост спорне уговорне одредбе суштински утврђена из разлога недостатка адекватне понуде за закључење уговора, а не због недостатка објашњења структуре и механизма на основу којих је формирана накнада за реализацију уговореног кредита.

Због тога је, на основу члана 404. став 2. Закона о парничном поступку одлучено да се не дозволи одлучивање о изјављеној ревизији као посебној, односно изузетно дозвољеној.

Врховни касациони суд је испитао дозвољеност изјављене ревизије применом одредбе члана 410. Закона о парничном поступку и нашао да ревизија тужене није дозвољена.

Тужба ради утврђења и исплате стеченог без основа поднета је дана 22.12.2020. године, а вредност предмета спора је износ од 41.250,00 динара.

Одредбом члана 487. став 1. и 3. Закона о парничном поступку, прописано је да су у поступку у привредним споровима, спорови мале вредности су спорови у којима се тужбени захтев односи на потраживање у новцу које не прелази динарску противвредност од 30.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе и да се споровима мале вредности сматрају и спорови у којима предмет тужбеног захтева није новчани износ, а вредност предмета спора коју је тужилац навео у тужби не прелази наведени износ.

Одредбом члана 479. став 6. наведеног закона, прописано је да у споровима мале вредности против одлуке другостепеног суда није дозвољена ревизија.

Како се у конкретном случају ради о привредном спору мале вредности у којем је вредност предмета спора очигледно испод наведеног законског лимита, ревизија тужене није дозвољена, у смислу члана 479. став 6. ЗПП.

Из наведених разлога, на основу члана 413. Закона о парничном поступку, одлучено је као у ставу другом изреке решења.

**Председник већа – судија
Татјана Матковић Стефановић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић